

2020-12-04



## TJÄNSTESKRIVELSE KFKS 2020/918

Kommunstyrelsen

### **Politikerinitiativ – Inrätta 4 framtidsfonder i Nacka, för utveckling, kompetens, trygghet och miljö**

*Politikerinitiativ den 6 oktober 2020 av Mats Gerdau (M), Hans Peters (C), Gunilla Grudevall-Steen (L) och Karin Teljstedt (KD)*

#### **Förslag till beslut**

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen noterar att framtidsfonderna redovisas inom ramen för eget kapital i årsredovisningen för år 2020 och att avsättningen sker genom fullmäktiges beslut att fastställa årsredovisningen.

Kommunstyrelsen noterar kriterier för användandet av fonderna i enlighet med denna tjänsteskrivelse.

Kommunstyrelsen ger stadsledningskontoret i uppdrag att utreda formerna för hur framtidsfonderna rent praktiskt ska hanteras i organisationen. Redovisning sker i samband med kommunstyrelsens sammanträde den 22 februari 2021.

#### **Sammanfattning**

Stadsledningskontoret har på kommunstyrelsens arbetsutskotts uppdrag utrett möjligheterna att använda en del av det förväntade ekonomiska överskottet avseende 2020 för att inrätta fyra framtidsfonder; framtids- och utvecklingsfond, kompetensfond, trygghetsfond samt miljö- och klimatfond.

Slutsatsen är att det mest optimala är att avsätta medel inom ramen för eget kapital och att 125 miljoner konor avsätts på detta sätt.

Fördelningen mellan respektive fond föreslås enligt följande:

Framtids- och utvecklingsfond	50 Mkr
Kompetensfond	30 Mkr
Trygghetsfond	15 Mkr
Miljö- och klimatfond	30 Mkr

### **Förslagen i politikerinitiativet**

Kommunstyrelsens arbetsutskott överlämnade den 6 oktober 2020, § 143, politikerinitiativet till stadsledningskontoret för utredning och förslag till beslut. De fyra företrädarna för allianspartierna hade sammanfattningsvis motiverat förslaget om fyra framtidsfonder enligt följande.

Det ekonomiska resultatet för 2020 ser ut att bli det bästa någonsin för Nacka kommun, nästan 300 miljoner bättre än budget. Prognosen pekar på att årets resultat blir 776 miljoner kronor. Orsakerna till detta är många. Egen återhållsamhet och resultat av effektiviseringar är en stor del, nämnderna redovisar exempelvis överskott på mer än 150 miljoner kronor. Att staten tog över sjuklönekostnaderna under den mest intensiva coronaperioden och ökade statsbidrag för att kompensera bortfall av skatteintäkter bidrar också. En del av resultatet från 2020 bör kunna avsättas för insatser kommande år. En preliminär bedömning utifrån dagens prognoser visar att det totalt bör kunna avsättas ca 125 miljoner kronor för de fyra framtidsfonderna.

I bokslutet för 2017 reserverades 100 miljoner kronor inom ramen för eget kapital för sanering av förorenad mark, en marksaneringsfond. På samma sätt kan nu fyra nya fonder för angelägna utvecklingsinsatser inrättas kommande år. Det ska vara satsningar som ligger utöver den ordinarie verksamheten och som är av mer tillfällig karaktär.

Kommunstyrelsen ska besluta om hur medlen får användas och bevilja medel från dessa fonder.

Följande fonder föreslås:

Framtids- och utvecklingsfond

Pengar från fonden ska kunna användas för strategiska framtidsinsatser. Det kan till exempel handla om pilotprojekt inom digitalisering, teknik i äldreomsorgen, Vercity, Swedish Edtest eller andra testbäddar, framtidens lärarutbildning, digital visualisering av Nackas stadsutveckling och insatser inom ramen för Konsten att skapa stad.

Kompetensfond

Utbildnings- och fortbildningsinsatser för att höja kompetensen inom främst

äldreomsorgen och socialtjänsten, men även insatser för att höja kompetensen inom förskolan. Där kan exempelvis medfinansiering för äldreomsorgslyftet och en särskild språksatsning för personal i äldreomsorgen finansieras. Denna fond ska också vara öppen för privata aktörer.

#### Trygghetsfond

Syftet med fonden är att kunna vidta ytterligare insatser för att öka tryggheten och motverka brottslighet, givetvis inom ramen för vad som ligger inom den kommunala kompetensen. Det kan till exempel röra sig om olika preventiva sociala åtgärder och projekt för att minska droganvändningen i Nacka i enlighet med strategin "Ett drogfrött Nacka för unga". Kameraövervakning, ordningsvakter och extra belyningsinsatser kan också vara aktuella.

#### Miljö- och klimatfond

Denna fond kan användas för insatser som bidrar till att Nacka blir en ännu mer klimatsmart och miljövänlig kommun och att vi kan uppnå de miljöambitioner som har lyfts fram i majoritetsprogrammet. Det kan till exempel handla om pilotprojekt inom sjörestaurering, skogsvård, underlättande av båtpendling och laddstolpar. Det kan också handla om att delta i Viable Cities – ett strategiskt innovationsprogram för smarta och hållbara städer.

### **Stadsledningskontorets utredning och bedömning**

Stadsledningskontoret har inventerat olika möjligheter att inrätta framtidsfonder i enlighet med politikerinitiativet. Kontakter har tagits med andra kommuner kring hur frågan kan hanteras, till exempel Järfälla kommun och Västerås stad.

Den genomförda konsekvensanalysen visar att kommunen genom avsättning av medel för utveckling och innovation inom fyra utpekade områden kan stimulera effektivare och smartare lösningar som i sin tur ger Nackasamhället större mervärde och som annars inte hade varit möjliga i närtid. I samråd med Nacka kommuns externa revisor inom Ernst & Young har det slutliga förslaget landat på att avsätta medel inom ramen för eget kapital på 125 miljoner enligt nedan.

Stadsledningskontoret har gjort en första samlad bedömning av vilken omfattning och komplexitet de exemplifierade insatserna under respektive fond har. Utifrån denna bedömning föreslås fördelningen mellan respektive fond att se ut enligt följande:

Framtids- och utvecklingsfond	50 Mkr
Kompetensfond	30 Mkr
Trygghetsfond	15 Mkr
Miljö- och klimatfond	30 Mkr

## **Årsbokslut 2020**

I årsbokslutet för 2020 föreslås att beloppen per fond reserveras inom eget kapital och redovisas i noten.

## **Kommande år**

Redovisningen av saldot på fonderna görs via eget kapital och redovisas i noten. Om balanskravet är negativt behöver kommunfullmäktige fatta beslut om synnerligare skäl för att inte återställa ett negativt resultat. Skälet ska anges i förvaltningsberättelsen. Justeringen hanteras på raderna efter balanskravsresultatet i enlighet med Rådet för kommunal revisions rekommendation RKR R15 Förvaltningsberättelse. Om balanskravsresultatet är positivt sker ingen ytterligare hantering utöver bokföringen av saldon inom eget kapital.

## **Användande av framtidsfonderna**

Rent praktiskt är det tänkt att en nämnd eller direktör ger in en ansökan till stadsledningskontoret om att få pengar ur fonderna. I en fond där en fristående anordnare kan ansöka om medel får ansökan först passera berörd nämnd.

Efter beredning tas beslut om medel ur fonderna antingen på delegation eller av kommunstyrelsen. Hur beviljade medel har använts och vilket resultat som har uppnåtts kommer att följas upp av kommunstyrelsen.

Ansökan om medel ur fonderna hanteras en gång per tertial och ansökan undertecknas av direktör eller motsvarande för berörd process eller verksamhet. Mer exakt hur själva ansökningsförfarandet ska gå till bör utredas vidare.

Kriterier för att kunna få tillgång till medel ur fonderna;

- Extraordinära insatser som vi normalt inte kan hantera i driftsbudgeten
- Av engångskaraktär och får inte medföra utökad driftsram efter genomförande
- Ska skapa mätbart värde för Nackaborna och ge långsiktiga positiva effekter
- Insatserna ska vara i linje med övergripande mål
- Nyttänkande och utvecklande av nya arbetssätt för att ”Växa-utan-att växa”
- Stödja ambitionen 10 % bästa kvalitet och 25 % mest kostnadseffektiv
- Kan finansiera utvecklingstid och/eller tjänster, inte rena investeringar

## **Extraordinära kostnader**

En extraordinär kostnad är en del av redovisningen och är vanligtvis inte en del av en verksamhets ordinarie rörelse.

## **Krav för en extraordinär kostnad**

För att en kostnad ska räknas som extraordinär finns vissa kriterier. Först och främst handlar det om själva händelsen som är anledningen till kostnaden. Det måste vara tydligt att det inte utgör någon ordinarie kostnad för verksamheten och att den inte påverkar nästkommande års driftbudget. Den extraordinära kostnaden måste även vara av betydande karaktär, alltså ett relativt stort belopp för verksamheten. I de allra flesta fall tar man beslut kring extraordinära kostnader i samband med årsbokslutet.

## **Ekonomiska konsekvenser**

Förslaget som beslutas i samband med att årsredovisningen fastställs innebär att kommunen har avsatt 125 miljoner kronor inom ramen för eget kapital i bokslut 2020. Detta kommer att underlätta framtida utveckling och innovation inom flera områden.

## **Konsekvenser för barn**

Att medel avsätts för utveckling och innovation för extra ordinära insatser inom de fyra framtidsfonderna har sannolikt en positiv inverkan på barn och deras livsmiljöer i Nacka. Till exempel kan satsningar för ökad trygghet, bättre miljö och klimat, kompetensutveckling av personal inom förskolan och digitala lösningar inom skolan ge positiva direkta effekter.

## **Bilagor**

Bilaga 1      Politikerinitiativ den 6 oktober 2020

Lena Dahlstedt  
Stadsdirektör  
Stadsledningskontoret

Christina Rapp Lundahl  
Tf. ekonomi- och finansdirektör  
Stadsledningskontoret

Henrik Ahl  
Stabschef  
Stadsledningskontorets stab